

ཏང་གི་ཆོག་ས་ཆེན་བརྩ་བཞི་བའི་སྟུན་ལྷའི་
ལྷན་ཁྲིད་མྱོག་དེལ།

མི་དགའ་དཔེ་ལྷན་ཁང་།

ཏང་གི་ཚོགས་ཆེན་བརྒྱ་བཞི་པའི་སྟུན་ལྷན་གྱི་
ཁྲིའི་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ལྟར།

ཨོ་ཨོ་གཡ་ཏེ་ལྷན་བཤུ་།

本书根据人民出版社 1992 年 10 月第 1 版北京第 1 次印刷版本翻译出版。

དབ་འདི་ནི་མི་དམངས་དབེ་སྐྱེན་ཁང་གི་ 1992 ལོའི་ཟླ་ 10 པའི་པར་གཞི་ 1 པའི་བེ་ཅིན་གྱི་པར་ཐེངས་

1 པེ་གཞིར་བཟང་ཉེ་བསྐྱར་ནས་བསྐྱེན་པ་ཡིན།

དབེ་སྐྱེག་འགན་འཁུར་པ། ཤེས་རབ་འོད་ཟེར། ཤེས་རབ་སྒོ་གྲུལ། ཆེ་རྒྱལ།

责任编辑：

唐国信、吴 钰、才 杰

དང་གི་ཆོག་མཆན་ཆེན་བཅུ་བཞི་པའི་སྐྱེན་ཁུངས་ཟུང་ཁྲིད་སྒྲིག་དེབ།

*

མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན་ཁང་གིས་བསྐྱེན་ཞིང་འགྲམས་སྒྲིལ་བྱས་པ།

1992 ལོའི་ཟླ་ 12 པའི་པར་གཞི་ 1 པེ་བསྐྱེགས་པ།

1992 ལོའི་ཟླ་ 12 པའི་བེ་ཅིན་ཏུ་པར་ཐེངས་ 1 པེ་བརྒྱབ་པ།

དབ་རེར་སྐྱར་6.00

(京)新登字154号

དེབ་འདི་ནི་ཐང་གེས་རབ་འདྲ་བེད་དང་། གེས་རབ་སྒྲིག་སྒྲིམ། ཆེ་རྒྱལ། དབྱེངས་
ཅན་མེད་གྱི་དབའ་རིས་མེད་གྱི་ཕུར་ཁོ། ལྷ་མོ། སྒྲུལ་མ་སྒྱུབས། མགོན་པོ་དར་བྱས།
ལས་དང་ལེན། འཕྲིན་ལས་ཆོགས། ནམ་མཁའ། ཏྲ་མགྲིན་དྲོ་རྩེ། བག་བཟང་། ཆེ་རིང་
རྒྱལ། འཕྲིན་ལས་རྒྱལ་མཚན། དབའ་འཛོམས། བསྐྱོད་ནམས་གཡང་འཛོམས། ངག་
དབང་ཕུན་ཆོགས་བཅས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ།

本书由唐国信、吴钰、才杰、杨迦森、孔宪岳、普日科、
拉姆、卓么加、贡布达尔吉、刘大林、陈连超、
南卡、达绕、扎桑、才让加、江泽、边宗、索央、
阿旺等翻译

十四大报告辅导读本

(藏文)

民族出版社出版发行 各地新华书店经销

民族印刷厂印刷

开本：850×1168毫米1/32 印张：24 1/4

1992年12月第1版

1992年12月北京第1次印刷

印数：0001—1,500册 定价：6.00元

ISBN 7-105-10755-4/D·492

民文

(藏67)

དཀར་ཆག

བཙུག་པ་ལྟར་མེ་འབྱེད་དང་དྲིང་རབས་ཅན་ཏུ་

འབྱུང་བའི་འབྱུགས་སྟེན་གྱི་སྐྱེ་ལྔ་ལྟར་.....

མཁའ་གསལ་གྱི་འབྱུང་ལྟར་གྱི་འབྱུང་ཆེན་ལྟར་

འབྱུང་ཆེན་ཆེན་ལྟར་འབྱུང་གྱི་བྱ་བ་ལྟར་.....

ཀུལ་ཁ་ལྟར་ལས་ཆེ་བ་འཕྲུལ་བར་བྱེད་.....

དཀོན།ཅང་ཅེ་མེན། (1)

—ཡུང་གི་ཡུང་ཁན་དང་གི་ཀུལ་ཡོངས་འབྱུང་མེད་ཆེན་ཆེན་མེད་སྐྱེ་

བཅུ་གཞི་པའི་སྐྱེ་གི་སྟེན་ལྟར།

ཡུང་གི་མེ་ཀུལ་ཡུང་ཆེན་གྱི་འབྱུང་ཆེན་གྱི་གསར་བཞེ་མེད་སྐྱེ་

གཉིས།ཅི་ཡུང་ཆེན། (95)

འབྱུང་ཆེན་མེ་ཀུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལྟར་འབྱུང་ཆེན་གྱི་འབྱུང་ཆེན་ལྟར་

ཀུལ་ལས་ལྟར།ཡན་ཅན་ཅི། (130)

ཡུང་གི་འབྱུང་ཆེན་ལྟར་འབྱུང་ཆེན་ལྟར་འབྱུང་ཆེན་ལྟར་

འབྱུང་ཆེན་ལྟར་འབྱུང་ཆེན་ལྟར་འབྱུང་ཆེན་ལྟར་

འབྱུང་།ཅི་ཡུང་ཆེན། (166)

དང་གི་ཆ་པའི་ལས་སྐྱེ་གསལ་གྱི་ཆེན་ལྟར་འབྱུང་ཆེན་ལྟར་

ལས་སྐྱེ་གསལ་གྱི་ཆེན་ལྟར་འབྱུང་ཆེན་ལྟར་

ཡིན།ཅི་ཡུང་ཆེན། (230)

ཕྱི་དམངས་དཔལ་འབྱོར་སྐལ་སྤེལ་བྱས་ཏེ་སྤར་ལས་མཚུགས་་་

ཤིང་ལེགས་པའི་སྒྲ་ནས་སྒྲས་རིམ་གསར་པ་ཞིག་གི་ཐོག་ཏུ་

སྤྲེལ་བ་བྱེད་དགོས།ཀུའི་ཉི་ཤུར། (255)

ཕྱི་ཚེགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཚང་རའི་དཔལ་འབྱོར་སྐལ་སྤེལ་་་་་

འཇུགས་ཀྱི་དམིགས་ནས་མདུན་སྔོན་བྱེད་དགོས།ཁེན་ཅིན་ཏ། (278)

གོ་མ་གང་མདུན་སྔོན་གྱིས་བྱི་བྱུགས་ལ་སྒྲ་བྱེ་ནས་རང་བྱལ་གྱི་་་

བྱི་བྱུགས་དཔལ་འབྱོར་ཉི་ཚང་གི་ལས་དོན་ལྷུ་རྒྱུ་འཕེལ་བྱེད་

དགོས།ལི་ལན་ཅིང་། (309)

ཐོན་ལས་སྒྲིག་གཞི་ལེགས་སྒྲིག་དང་ལེགས་འབྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཁྱོད་་་་

བྱིགས་དང་ལས་འགན།ཁེ་ལི་ཚན། (341)

དཔལ་འབྱོར་འཇུགས་སྐྱུན་བྱེད་ཀྱི་དེ་ཚན་རིག་ལག་རྩལ་ཡར་་་་

ཐོན་ཡོང་བར་བརྟེན་པའི་ལས་སྤེལ་དུ་ཉན་ཏིག་གིས་བསྐྱར་་་

དགོས།ཟང་ཉིང་དབྱི། (378)

སྒྲིབ་གསེ་ཉིད་དམིགས་སུ་བཀར་ནས་འཕེལ་བྱས་གཏོང་དགོས་་་

པའི་འཕེབ་ཆུས་ཀྱི་གོ་གནས་སུ་འཛག་དགོས།ཀུང་ཞིན། (411)

ཆབ་སྲིད་སྒྲིག་སྤེལ་བཅས་བསྐྱར་བྱེད་པར་སྐལ་འདེད་རྒྱུར་ཐག་་་

གཏོང་དགོས།ལུ་ཉི་ལྷ། (445)

སྲིད་འཛིན་དོ་དམ་སྒྲིག་སྤེལ་དང་སྒྲིག་གཞི་བཅས་བསྐྱར་བྱི་་་་

དོན་ཚན་འདི་དམ་འཛིན་ལེགས་པོ་བྱེད་དགོས།ཀཱའི་རྒྱུ་ལན། (472)

ཕྱི་ཚེགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་བསམ་པའི་དཔལ་ཡོན་འཇུགས་སྤེལ་་་་

བྱེད་ཀྱི་དེ་ཆུང་གསར་པ་ཞིག་ཏུ་སྤྲེལ་བར་བྱེད་་་་་

དགོས།ལུ་ཉི་ལྷ། (501)

སུ་མཐུད་ནས་མི་དམངས་ཀྱི་འཚོ་བ་ལེགས་བཅས་དང་། ནན་

ཉན་གྱིས་མི་གངས་འཕེལ་ཚད་ཚད་འཛིན། ཁོར་ཕྱག་སྤྱང་
 རྒྱུང་བྱེད་རྒྱུར་ཕྱགས་སྒྲོན་བཅས་བྱེད་དགོས།ཕན་ལུང་། (527)
 དམག་དབུང་འཇུགས་སྒྲོན་བྱེད་རྒྱུར་ཕྱགས་སྒྲོན་བརྒྱུ་པ་ནས་ཀྱུལ་
 སྤྱང་དབུང་ཕྱགས་ཆེ་ཏག་ཏུ་གདོང་དགོས།ལྷང་ཚན། (557)
 ལྷང་གོས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་རང་བཅན་རང་བདག་གི་ཞི་
 བདེའི་ཕྱི་འབྲེལ་སྤྱིད་རྒྱས་ལག་ལེན་བསྟར་བ།ཕྱི་ཏུ་ཆོའ། (591)
 ལྷང་གོའི་བྱེད་ཆས་ལྷན་པའི་སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་འཇུགས་སྒྲོན་
 བྱེད་རྒྱུའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་ཏང་ཡོངས་ལ་ཏག་
 ཆས་སྒྲོས་དགོསཐང་ལྷན་ཤིང་། (648)
 འགོ་ཁྲིད་ཆན་ལག་འཇུགས་སྒྲོན་བྱེད་པར་དངོས་སུ་ཕྱགས་སྒྲོན་
 བརྒྱུ་པ་ཉི་ཏུ་བཅོན་གྱིས་སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱུན་.....
 འཛིན་པ་གསེས་རྒྱུང་བྱེད་དགོས།ཏུ་ཕྱང་ཆིན། (671)
 ཏང་དང་མི་དམངས་མང་ཆོགས་བར་གྱི་འབྲེལ་འདྲིས་དམ་པོ་
 བྱས་ཏེ་ཁོ་བརྟན་འཇུར་མེད་ཀྱིས་གནོད་ཅན་ཅུལ་སྤངས་སུ་
 ལྷུང་པའི་སྤྱང་རྒྱལ་ཕེལ་དགོས།ཀྱུ་ཁང་ཉན། རྒྱུ་ཏེ་ཕེལ་ཕྱང་། (698)
 གཞི་རིམ་གྱི་ཏང་གི་ཅ་འཇུགས་འཇུགས་རྒྱུང་བྱེད་རྒྱུར་ཕྱགས་...
 རྒྱན་བརྒྱུ་པ་ཉི་ཏུ་ཁན་ཏང་ཡོན་གྱི་གདོང་ལེན་དཔེ་བཟང་
 གི་རྒྱས་པ་འདོན་ཐེལ་བྱེད་དགོས།ཀྱུ་ལན་ལེན། ཀའ་ཕྱང་ལྷང་། (720)
 དམངས་གཙོ་གཅིག་སྤྱད་ཀྱི་ལམ་ལུགས་མཐའ་འཁྱོངས་དང་...
 འཕུས་ཚད་བཏང་ནས་ཏང་གི་མཐུན་སྦྲིལ་དང་གཅིག་ལྷུང་
 སྤྱང་རྒྱུང་བྱེད་དགོས།མང་དབྱི་ལྷང་། (749)

བཙུག་པ་ལྟར་མེ་འབྱེད་དང་དེང་རབས་ཅན་ཏུ་
 འབྱུང་བའི་འཛུགས་སྐྱུན་གྱི་གོམ་ལྟབས་རེ་
 མཚུགས་སུ་བཏང་སྟེ་གྲུང་གོའི་བྱང་ཆོས་
 ལྟན་པའི་སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་བྱ་
 གཞག་ལ་རྒྱལ་ཁ་སྐྱར་ལས་ཆེ་བ་
 འཛོལ་པར་བྱེད་དགོས།

— གྲུང་གོ་གྲུང་ཁན་ཏང་གི་རྒྱལ་ཡོངས་འཐུས་མིའི་ཆོགས་
 ཆེན་ཐེངས་བརྒྱ་བཞི་པའི་ཐོག་གི་སྐྱོན་བྱ།

(1992 ལོའི་ཟླ་ 10 ཚེས་ 12 ཉིན།)

ཅང་ཅ་མིན།

མོ་མཐུན་ནམ་པ་ཆོ།

རང་རྒྱལ་ཏུ་བཙུག་པ་ལྟར་མེ་འབྱེད་དང་དེང་རབས་ཅན་ཏུ་འབྱུང་བའི་
 འཛུགས་སྐྱུན་རེ་མཚུགས་སུ་བཏང་བའི་ཏུ་ས་བབ་གསར་པའི་ནང་གྲུང་གོ་གྲུང་...
 ཁན་ཏང་གི་རྒྱལ་ཡོངས་འཐུས་མིའི་ཆོགས་ཆེན་ཐེངས་བརྒྱ་བཞི་པ་འཚོག་འགོ་...

ཚུགས་པ་ཡིན། ད་ལྟ་ངས་སྐབས་བཅུ་གསུམ་པའི་ཀྱང་དབྱང་ཁྱ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཆབ་ཞུས་ཏེ་ཚོགས་ཆེན་ལ་སྟན་ཞུ་འབྲལ་རྒྱ་ཡིན།

ད་རེས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་འདིས་ཡོ་རྒྱུས་ལས་དཀྱིས་པའི་འགན་འཁུན་གལ་ཆེན་ཁྲུང་ཡོད་ཅིང་། ཏང་ཡོངས་ཀྱི་སྐོ་མཐུན་དང་རྒྱལ་ཡོངས་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་ཚང་མས་ང་ཚོའི་ཚོགས་ཆེན་འདིར་འབྲལ་ཡོད་ལ། ཀྱང་གོ་རྒྱུ་གས་ཁྲུང་གནང་པའི་འཛམ་གླིང་ཐོག་གི་ཐོགས་པོ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་ང་ཚོའི་ཚོགས་ཆེན་འདི་སྟན་ལམ་དུ་འདེན་གྱི་ཡོད། འབྲུམ་མི་ཡོངས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་དུ་འབད་བརྩོན་བྱེད་པ་བརྒྱད་ཚོགས་ཆེན་འདི་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་ཚོགས་ཆེན་ཞིག་དང་རྒྱལ་ཁ་འཕྱོང་པའི་ཚོགས་ཆེན་ཞིག་འཚོག་སྐབ་ངས་ཡིན་པ་ང་ཚོར་ཡིད་ཆེས་ཡོད།

སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཀྱང་ཁྱ་ཚང་འཛམས་ཕྱོས་ཚོགས་ཐངས་གསུམ་པ་འཚོགས་པ་ནས་བཟུང་སྐོ་མཐུན་ཏེ་ང་ཞའོ་ཡིང་མཚོག་གི་ཀྱང་གོ་ཁྲི་བྱང་ཆས་ལྷན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་འཆུགས་སྐྱོན་བྱེད་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱོད་སྟོན་འོག་རང་རེའི་ཏང་དང་མི་དམངས་ནམས་ཀྱིས་སྐོ་བརྩན་འཕྱར་མེད་ངང་བཅས་བསྐྱར་དང་དུར་བརྩོན་ཆེན་པོས་འབད་འཐབ་བྱས་པར་བརྟེན་རྒྱལ་ཁབ་ཤིལ་པོར་སྤྱི་སྐོ་མཐུན་དབྱིད་དཔལ་འབར་བ་བཞིན་འཁལ་གོང་། ཀྱང་ཉེ་ས་གཞི་ཀྱན་དུ་ཡོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་སྤྱོད་ལྷན་པའི་འཕྱར་འཕྱར་སྐབས་པོ་ཆེ་བྱང་ཡོད་དེ། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱས་འཕགས་ལ་བཅིངས་འཁྲོལ་གསར་པ་ཐོབ་པ་དང་། ལྷིང་འཇགས་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་ཆབ་སྲིད་ནམ་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་སྐོ་བརྩན་བྱང་གིང་། མི་དམངས་དྲུང་ཕྱུར་བཅུ་གཅིག་ལ་ལྟོ་གོས་འཛམས་ཅམ་བྱང་ཐོག་ད་ལྟ་འཚོ་བའི་རྒྱ་ཆད་འབྲིང་པའི་ཕྱོགས་སུ་མཐུན་སྐྱོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད། རང་རྒྱལ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་འཆུགས་སྐྱོན་སྐས་རིམ་མཐོན་པོ་ཞིག་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། མི་དམངས་ཀྱི་འཚོ་བ་སྐས་རིམ་མཐོན་པོ་ཞིག་དུ་སྤྱོད་པར་མ་ཟད། ཕྱོགས་

ཁྱོད་མཐུན་ཏེ་ཞེ་ཤིང་མཆོག་ནས་དེ་མའི་ལོ་འགྲོ་རྩུབས་ལྷ་གཟིགས་
 ཞིབ་གནང་སྐབས་གཤམ་ཆེན་གསུང་མཉམ་མཛད་པས་ཏང་ཡོངས་ཀྱི་ཁྱོད་མཐུན་དང་...
 རྒྱལ་ཡོངས་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་ནམས་ལ་སྒྲུབ་མ་ཏེ་ ཅང་ཆེན་པོ་ཐོབས་...
 ཡིང་། རྒྱ་ཆེན་ལས་བྱེད་པ་དང་མང་ཆོགས་ཀྱི་བསམ་བློར་ཤིངས་འཕྲོལ་སྤར་
 ལས་ཆེ་པོ་ཐོབ་པ་དང་། རྩིང་རྩུབས་སྤར་བས་ཆེ་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་གྲོང་འོག་དོག་ཅ་
 གཅིག་གྱི་ལ་བྱས་ཁར་གང་ས་གང་དུ་ཆ་ཆ་ཏུར་ཏུར་གྱི་ནམས་པས་ཁེངས་པ་བཅས་
 ཀྱི་ཐོག་ནས་གྲུང་ཏུ་མི་རིགས་ཀྱིས་ལྷགས་བསམ་བློབས་པོ་ཆེ་མཛད་དུ་འཕྱུར་...
 བའི་བརྒྱུད་ཆེན་མཛད་མཐུན་སྤར་ལས་གསལ་པར་མཛད་པོ་ཡིང་།

3

གཏན་ཁེལ་བྱས་ནས་དང་ཡོངས་ཀྱི་སྐོ་མཐུན་དང་རྒྱལ་ཡོངས་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་
 དམངས་ན་མས་སྐུལ་སྤོང་བྱས་ཏེ་བསམ་སྒྲོ་བཅིངས་འཁྱལ་སྤར་ལས་སྟག་པར་.....
 གཏོང་དགོས་པ་དང་། གོ་སྐབས་བཟང་པོ་དམ་པོར་འཛིན་དགོས་པ། བཅས་
 བསྐྱར་སྒོ་འབྱེད་དང་དེང་རབས་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་འཛུགས་སྐྱོན་གྱི་གོམ་སྟབས་
 རེ་མཁྱོགས་སུ་བཏང་ནས་ཀྱང་གོའི་ཁྱད་ཆས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་
 བྱ་གཞག་ལ་རྒྱལ་ཁ་སྤར་ལས་ཆེ་བ་འཕྱོང་བར་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཡིན།

གཅིག་ ལོ་རྒྱུ་བཅུ་བཞིའི་རིང་ལག་ལེན་སྐབས་ཆེན་ བྱས་རྒྱལ་གྱི་གཞི་རྩའི་སྤྱུགས་བརྒྱམས།

ད་ལན་ལོ་རྒྱུ་བཅུ་བཞིའི་རིང་རྩོམ་བསྐྱབས་པའི་བྱ་གཞག་ནི་དང་གི་...
 གཞི་རྩའི་ལམ་སྤྱུགས་མཐའ་འཁྱོངས་བྱེད་པ་དང་། བཅས་བསྐྱར་སྒོ་འབྱེད་བྱས་
 པར་བརྟེན་ནས་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱས་ཀྱགས་བཅིངས་འཁྱལ་དང་གོང་འཕེལ་བཏང་སྟེ་...
 ཀྱང་གོའི་ཁྱད་ཆས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་འཛུགས་སྐྱོན་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་...
 ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་བྱུང་གཏོང་ཟབ་པོ་དང་ཁྱབ་ཆེན་པོ་བྱང་
 རྒྱལ་ལ་བཟུས་ན་དེ་ནི་གསར་བརྗེ་གསར་བ་ཐོངས་གཅིག་བྱེད་འགོ་བཙུགས་པ་...
 དང་། དེའི་རོ་པོ་དང་དམིགས་ལུལ་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱས་ཀྱགས་གོང་དུ་
 འཕེལ་བའི་འཆིང་ཞགས་སུ་གྱུར་བའི་དཔལ་འཕྱོར་སྤྱིག་སྒྲིལ་ཅ་བ་ནས་འགྱུར་...
 སྟེ་བཏང་སྟེ་སྤྱི་ཚོགས་དང་གཞན་ཉམས་ཆེས་ཆེ་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་
 ཀྱི་དཔལ་འཕྱོར་སྤྱིག་སྒྲིལ་གསར་བ་འཛུགས་སྐྱོང་དང་ཆབས་ཅིག་ཆབ་སྤྱིད་སྤྱིག་...
 སྒྲིལ་དང་སྤྱུགས་གཞན་དག་གི་སྤྱིག་སྒྲིལ་ཡང་བབ་མཚུངས་སུ་བཅས་བསྐྱར་བྱས་...
 ཏེ་ཀྱང་གོའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དེང་རབས་ཅན་མཛོན་དུ་འགྱུར་བ་བྱེད་ཀྱི་
 དེ་ཡིན།

ང་ཚོའི་དྲང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་སྒྲོ་མ་ཐུན་མའོ་ཙེ་དྲང་མཚོག་སྒྲོག་གིང་དྲུ་ཡུར་
 པའི་ཡུང་དབྱང་གི་འགོ་ཁྲིད་ཆེན་པོ་རབས་དང་པོས་དྲང་ཡོངས་དང་རྒྱལ་ཡོངས་་
 མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་ལ་འགོ་ཁྲིད་གནང་ནས་འབད་འཐབ་ཡུན་རིང་བྱས་་
 མཐར་དམངས་གཙའི་རིང་ལུགས་གསར་པའི་གསར་བརྗེའི་རྒྱལ་ཁ་སྐྱངས་པ་་་་་་
 དང་། དེ་ལྟར་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཅ་པའི་ལམ་ལུགས་འཛུགས་གིང་། ཐོན་
 གྱིད་རྒྱས་ཀྱགས་པཅིངས་འཁྲལ་དང་གོང་འཕེལ་བྱང་ནས་ཐོན་ཆད་ལོ་རོ་བརྒྱ་་
 ལྷག་རིང་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་བཅན་འཛུལ་དང་ཐུབ་ཆོད་ཆད་མེད་ལུངས་པའི་མི་མེར་སྤེལ་
 ཡུལ་ཕྱེད་ཙམ་དང་བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་ཕྱེད་ཙམ་གྱི་ཡུང་གོ་རྟིང་པ་དེ་རང་་
 བཅན་དྲུ་གནས་གིང་མི་དམངས་ཀྱིས་རང་ཁྱིམ་རང་བདག་བྱེད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་་་་་
 རིང་ལུགས་ཀྱི་ཡུང་གོ་གསར་པར་བསྐྱར་བ་འདྲ། ཡུང་གོའི་ལོ་རྒྱུས་ཡུང་བ་ནས་
 བརྒྱུང་སྐབས་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པའི་གསར་བརྗེ་དེས་ཡུང་གོའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དུས་རབས་་
 གསར་པ་བཏོད་ཡོད། སྒོ་མ་ཐུན་དྲང་ཞའོ་མིང་མཚོག་སྒྲོག་གིང་དྲུ་ཡུར་པའི་ཡུང་
 དབྱང་གི་འགོ་ཁྲིད་ཆེན་པོ་རབས་གཉིས་པས་དྲང་ཡོངས་དང་རྒྱལ་ཡོངས་མི་་་་་་
 རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་དེ་སྐབས་ཆེན་གྱི་གསར་བརྗེ་ཡང་བསྐྱར་་
 མངས་གིག་བྱེད་འགོ་བཙུགས་པ་དེ་ནི་སྐར་ལས་ལྷག་པའི་སྒོ་ནས་ཐོན་ཕྱིད་རྒྱས་་
 ཀྱགས་པཅིངས་འཁྲལ་དང་གོང་འཕེལ་བྱང་ནས་ཡུན་རིང་འབད་འཐབ་བྱས་་་་་
 རིས་ཡུང་གོ་འདྲི་བཞིན་དར་རྒྱས་བྱུང་མེད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱལ་་་་་
 ཁབ་ཅིག་ནས་སྒྲོ་བས་འཕྱོར་ལྷན་ཞིང་དམངས་གཙའི་དར་ལོ་དཔལ་ཡོན་རྒྱས་པའི་་
 སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དེང་རབས་ཅན་དྲུ་ཡུར་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་དྲུ་བསྐྱར་ཐོག་
 སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་དྲུ་འཕགས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཡུང་གོར་གསལ་ཐག་
 ཆོད་མདོན་པར་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཡིན། གསར་བརྗེ་གསར་པ་འདྲི་ནི་སྐར་བྱས་གསར་
 བརྗེ་ལགས་འཐུབ་བྱུང་བ་དང་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་འཛུགས་སྐྱོན་བྱ་བར་ཐུབ་
 འབྲས་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་མང་གཞིའི་ཐོག་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། ང་ཚོའི་དྲང་

གི་འགོ་ཁྲིད་འོག་དུ་སྒྲིག་ལམ་དང་གོ་རིམ་ལྡན་པའི་སྒྲིག་ནས་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་
 རང་རེའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་འགྱུར་ཤོག་གཏོང་བ་ཡིན་པ་
 བར་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ལམ་ལུགས་ཉིད་ནས་རང་ཉིད་འཕུས་ལུགས་སུ་གཏོང་
 རྒྱ་དང་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་རྒྱ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་སྤྱི་ཡོད་དཔལ་འབྱོར་སྒྲིག་
 གྲུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་སྤྲོད་ཆོག་པ་ལ་ཆད་གསལ་ཉམས་གསོ་བྱེད་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པར་
 དཔལ་འབྱོར་སྒྲིག་སྒྲུབ་ལ་ཅ་བའི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་འཕོ་འགྱུར་གཏོང་བ་ཞིག་
 ཡིན། སྤྱི་ཡོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་སྒྲིག་སྒྲུབ་དེར་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་འབྱུང་ཅ་ཡོད་ལ་
 དགེ་མཚན་ལྡན་པའི་རྒྱས་པ་གཤམ་ཆེན་ཡང་ཐོན་མྱོང་། འོན་ཀྱང་ཆ་སྤྱོད་འགྱུར་
 བ་དང་ཆབས་ཅིག་དེ་རྣམས་དེང་རབས་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་འཇུགས་སྤྲོད་ཀྱི་དགོས་
 མཁོ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཆ་རྒྱུ་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། ལོ་རྒྱུ་འབྱུང་བཞིན་རིང་
 བཅོས་བསྐྱར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འགྱུར་ཤོག་གཏོང་ཟབ་ཤོས་ནི་བསམ་སྤྲི་
 ཐོག་དང་སྒྲིག་སྒྲུབ་ཐོག་གི་འཛིང་རྒྱ་མང་པོ་ལས་སྒྲུབ་ཏེ་རྒྱ་ཆེན་མི་དམངས་མང་
 ཚོགས་ཀྱི་བརྩོན་སེམས་བསྐྱེད་འདོན་བྱེད་ཐུབ་པས་མི་འཕོར་དུང་ལུང་འཕུར་བཅུ་གཅིག་
 ཡོད་པའི་ཀྱང་གོས་སྤྱི་སྤྱོད་སྒྲུབ་རྣམས་པར་རྒྱས་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་གསར་སྤྲོད་
 བྱེད་བཞིན་པ་དེ་ཡིན།

ཐོངས་འདིའི་དང་གི་རྒྱལ་ཡོངས་འཕུས་མའི་ཚོགས་ཆེན་ཐོག་དང་ཡན་ལོ་རྒྱུ་
 བཅུ་བཞིའི་རིང་དང་ནས་མི་དམངས་རྣམས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་དེ་སྤྱོད་ཆེན་ཆེན་གྱི་ལག་
 ཡིན་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སྤྱི་མིག་ལྟ་བུ་དང་། དྲང་གིས་ལག་ཡིན་བྱེད་རིང་དུ་
 བྱུང་བའི་ཅ་བའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་། ཅ་བའི་ལམ་སྤྱོད་ལས། འཕུ་
 རྒྱས་ཀྱི་རྒྱས་བཞོད་རབ་དང་རིམ་པ་བཅས་ལ་གཟབ་ནན་གྱི་བརྩོན་སེམས་ཆོག་པར་རྒྱ་
 ནི་དགོས་གཤམ་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དྲང་ཡོངས་ཀྱི་བསམ་སྤྲི་
 གཅིག་ལྟར་སྤྱི་ཡོད་ལས་ལྟག་པ་ཡོང་རྒྱ་དང་། སྤྱི་བརྩོན་འགྱུར་མེད་ཀྱི་སྒྲིག་ནས་དང་
 གི་ཅ་བའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་ཅ་བའི་ལམ་སྤྱོད་ལས་མཐོང་འཕྱོངས་བྱས་

ང་ཚོའི་ཏང་གིས་སྐབས་ཤིག་གཅིག་པའི་ཀྱང་ལུ་ཅང་འཛུལ་སྒྲིལ་ཆོག་པ་
 བྱེད་སྒྲུབ་པའི་ཐོག་མེས་མེས་ཐག་གཅོད་མར་བཅད་དེ་གྲལ་རིམ་གྱི་འཕེལ་རྒྱ་
 ཀྱང་དུ་འཛིན་དགོས་ཞེས་པའི་གཞིན་ཐལ་ཆེ་ཞིང་གྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་གྱི་
 ཚོགས་ལ་སྤྱད་མི་འཕུས་པའི་ཕྱད་ཚུགས་ནོར་འཁྲལ་ཅན་དེ་རིང་དུ་དོར་ནས་ཏང་
 དང་བྲལ་ཁབ་གྱི་ལས་ཀའི་ཉེ་གནས་དཔལ་འབྱོར་འཛུགས་སྤྱད་ཕྱད་པའི་ཐོག་དུ་
 བསྐྱར་ཡོད། དེ་ནི་ཆབ་སྲིད་ལམ་ལུགས་ཐད་ཟིང་བཅོས་ཡོ་བསྐྱར་བྱས་པ་ཞིག་
 ཡིན། ལས་ཀའི་ཉེ་གནས་བསྐྱར་བྱུ་གཏན་ཁེལ་བྱས་པ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་
 བཅོས་བསྐྱར་སྒྲོ་འབྱེད་ལག་ལེན་དུ་བསྐྱར་རྒྱུའི་རྒྱས་བཞོད་ཐབས་ཆེན་བཅོས་
 པར་མ་ཟད། ཟིང་བཅོས་ཡོ་བསྐྱར་ཕྱད་རིང་དུ་ཕྱང་པའི་ནོར་འཁྲལ་གྱི་པས་མ་
 གྲོའི་ཐབས་རྒྱན་ལ་དམིགས་ཏེ་ཅི་ནས་ཀྱང་གྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་འགྲོ་ལམ་
 མཐའ་འཁྲོངས་དང་། མི་དམངས་དམངས་གཙའི་སྤྱད་དབང་སྒྲེར་འཛིན་མཐའ་
 མཁྲོངས། ཀྱང་གོ་གྲང་ཁན་ཏང་གི་འགོ་བློད་མཐའ་འཁྲོངས། མར་ཁི་སི་ལེ་
 ཉིན་རིང་ལུགས་དང་མཐོ་ཅི་རྒྱུད་དཀོངས་པ་མཐའ་འཁྲོངས་བཅས་ཕྱད་དགོས་
 ཞེས་ཉེ་བ་གསལ་རྟོན་གྱིས་ནན་བཤད་ཀྱང་བྱས་ཡོད། དེ་ལྟར་ཉེ་གནས་གཅིག་
 དང་ཅ་པའི་ཅ་དོན་གཉིས་ཀྱི་པས་མ་གྲོ་འཆར་འགོ་རྒྱགས་པའི་དབང་གིས་དུས་
 སྐབས་གསལ་པའི་ཏང་གི་ཅ་པའི་ལམ་ལུགས་ལ་ཆང་གཞི་བཏོང་བ་རེད།

8

བཤེ་ཅན་དང་། ན་གཞོན་ཅན། ཤེས་ཡོན་ཅན། ཆེད་ལས་ཅན་བཅས་སུ་འགྱུར་
བར་བྱེད་དགོས་པའི་བྱེད་སྒྲུགས་བརྟན་པ། ལས་བྱེད་པའི་འགྲོ་ཁྲིད་ཀྱི་གོ་གནས་
དོན་དངོས་ཐོག་ནས་འཆོའི་བར་འཛིན་པའི་ལམ་སྒྲིལ་མེད་པར་བཅོས་ནས་ལས་་་
བྱེད་པ་གསར་རྟོག་བར་མཉམ་ལས་དང་རྟོག་ཆབ་གསར་འཛིན་བྱས་ཡོད།

ང་ཆོའི་དྲང་གིས་ལོ་རྒྱུ་ཐོག་གི་ཡིན་མིན་གཤམ་ཆེན་ན་མས་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་
གཅང་བཞེར་བྱས་ཡོད། དེའི་ཐད་ལ་བྱེད་ཐབས་རབ་དང་རིམ་པ་སྦྱད་ནས་མ་
ཉིས་ཁག་གཤམ་གསུམ་གྱི་ཁྱུད་གཞི་དང་། ཁྱུད་གཞི་རྒྱན་མ། ཁྱུད་ཐག་བཅད་ནོར་
ཤོར་པའི་ཁྱུད་གཞི་བཅས་དག་སེལ་བྱས་ཏེ་དྲང་གི་མཐུན་སྦྲིལ་དམ་དུ་གཏོང་བར་
ཡན་ཞིང་དགེ་མཚན་ལྡན་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་མཐའ་དག་བསྐྱེད་འདོན་བྱེད་པར་ཡན་པའི་
སྤྱད་རྒྱས་ཁག་དོན་འཁྲུལ་བྱས་ཡོད་ཅིང་། སྐབས་བཅད་གཅིག་པའི་ཀྱང་ལྷ་ཆང་
འཛམས་ལྷོས་ཆོགས་ཐངས་དུག་པའི་ཐོག་རྒྱལ་ཁབ་བཅུགས་ཆུན་དྲང་གི་ལོ་རྒྱུས་་་
ཐོག་གི་གནད་དོན་འགའ་ཞིག་སྐར་གྱི་ལྷོས་ཆོད་ཆེད་དུ་བཅོས་ནས་“རིག་གནས་་་
གསར་བཤེ་ཆེན་པོ”དང་“འཕྱོར་མེད་གཤམ་རིམ་གྱི་སྤྱད་དབང་མེར་འཛིན་འོག་སུ་
མཐུད་དེ་གསར་བཤེ་བྱེད་རྒྱུའི་”སྐར་གྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལྷགས་ཅ་བ་ནས་་་་་
དགག་པ་དང་། རྒྱགས་མཆུངས་སྒོ་མཐུན་མའོ་ཅ་དྲུང་དང་མའོ་ཅ་དྲུང་གི་
དགོངས་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་བསམ་སྒྲིལ་རྒྱུན་ནོར་འབྱུལ་ཅན་བཀག་འགོག་
མཐའ་ཅིག་དུ་བྱས་ཏེ་སྒོ་མཐུན་མའོ་ཅ་དྲུང་གིས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བཟུང་བའི་གོ་་་་་
གནས་སྤང་རྒྱུང་དང་། མའོ་ཅ་དྲུང་གི་དགོངས་པའི་སྒྲིབ་རྟོན་རྒྱས་པ་གཏན་ཁེལ་
པའི་ཆོག་ཐག་བཅད་ཡོད། རྒྱལ་ནང་གི་གནས་བབ་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་རིམ་བཞིན་
དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་བབ་འཕོ་འགྱུར་ཡོང་རིམ་བཞིན་དུ་རང་རེའི་དྲང་གིས་གཤམ་
ཆོའི་རྒྱས་བཏོད་དེ་ཉིད་བཅོས་པ་ནི་སྒོ་རྒྱབས་ཆེ་བ་དང་མིག་རྒྱང་རིང་བ་ཡིན་་་
རྒྱལ་ཤེ་གསལ་དུ་མངོན་བཞེན་ཡོད།

ཟིང་བཅོས་ལོ་བསྐང་གི་བྱ་བ་གཞི་ཅའི་ཆ་ནས་ལེགས་འགྲུབ་བྱུང་བའི་་་

མང་གཞིའི་ཐོག་1982 ལོར་ཏང་གི་ཀླུ་ཡོངས་འཐུས་མིའི་ཚོགས་ཆེན་ཐངས་བཅུ་གཉིས་པ་སྐོང་འཆོག་བྱས། ཐངས་དེའི་ཚོགས་ཆེན་ཐོག་“མར་ཁེ་མའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཡོངས་ཁྲབ་བདེན་དོན་དེ་རང་ཀླུ་གི་གནས་ཚུལ་དངོས་དང་ཐུང་དུ་སྒྲིལ་ནས་”རང་ཉིད་ཀྱི་བརྟུང་ལམ་ཐོག་བརྟུང་དེ་ཟུང་གོའི་བྱང་ཆས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་……རིང་ལུགས་འཛུགས་སྐྱུན་བྱེད་དགོས་”པའི་དགོངས་ཚུལ་བརྟན་ཞིང་། ཐོས་སྤྲུམ་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་མཐུན་དུ་བརྟུང་དེ་དུས་རབས་འདིའི་དུས་མཆུག་དུ་ཀླུ་……དམངས་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་རིན་ཐང་བརྟན་མས་འཕོར་ལྡབ་གསུམ་འཕར་བ་བྱེད་རྒྱུའི་……དམིགས་འབེན་གདན་ཁེལ་བྱས་པ་དང་། དེ་སྤར་ཡང་གོམ་སྤྲུམ་གསུམ་པ་སྤྲོས་ནས་དུས་རབས་རྗེས་མའི་དུས་སྐོང་དུ་སྒྲིབས་དུས་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དེང་……རབས་ཅན་གཞི་ཅའི་ཐོག་མདོན་འཐུར་བྱུང་བ་བྱེད་རྒྱུའི་འཐབ་རྒྱས་བརྟན་ཡོད་……པས་རང་རེའི་ཏང་གིས་ཀླུ་ཡོངས་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་ནམས་ལ་འགོ་……སྤྱིད་བྱས་ནས་དུས་རབས་ཉིད་གཅིག་པར་དཔུང་རྒྱུད་བྱེད་རྒྱུའི་དར་ཆ་སྤྲུལ་……ཆེན་ཞིག་མཐོན་པོར་བསྐྱེད་ས་ཡོད།

དུས་སྐབས་གསར་པའི་བྱང་ཆས་མདོན་གསལ་དོད་མོས་ནི་བཅོས་བསྐྱར་སྒྲི་འབྱེད་བྱེད་པ་དེ་ཡིན། བཅོས་བསྐྱར་སྒྲི་འབྱེད་ཀྱི་བྱ་བ་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཟུང་ཁྲ་ཆང་འཛུམས་སྒོས་ཚོགས་ཐངས་གསུམ་པ་ནས་འགོ་བཅུགས་དེ་ཏང་……གི་ཚོགས་ཆེན་བཅུ་གཉིས་པ་འཆོག་པའི་རྗེས་སུ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ཁྲབ་སྒྲིལ་……བྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་ཁྲོད་གསེབ་དུ་བཅོས་བསྐྱར་བྱེད་པ་ནས་ཁྲོད་ཁྲིར་དུ་བཅོས་བསྐྱར་བྱེད་པའི་བར་དང་། དཔལ་འབྱོར་སྒྲིག་སྒྲིལ་བཅོས་བསྐྱར་བྱེད་པ་ནས་ཕྱོགས་གང་ཅིའི་སྒྲིག་སྒྲིལ་བཅོས་བསྐྱར་བྱེད་པའི་བར། རང་ཁྲལ་དུ་འཐུག་པོ་ཡོང་བ་བྱེད་པ་ནས་བྱེ་ཕྱོགས་སུ་སྒྲི་མ་འབྱེད་པའི་བར་བཅས་ཟིལ་སྤྲུལ་གོང་……ནས་གོང་དུ་འཐུར་བའི་ལ་རྒྱས་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་བརྟུན་ཡོད།

བཅོས་བསྐྱར་ཀྱི་བྱ་བ་ཁྲོད་གསེབ་ནས་བྱེད་འགོ་བཅུགས་པ་དེ་ནི་རང་……